

(L)

upa - stvari pod povečalom

[. \(https://lupa.lupiga.com\)](https://lupa.lupiga.com)

[Novice \(/novice\)](/novice)

[D&K \(/drustvo-i-kultura\)](/drustvo-i-kultura)

[Lupiga TV \(/lupiga-tv\)](/lupiga-tv)

[Hiperlink \(/hiperlink\)](/hiperlink)

[Kolumne \(/kolumne\)](/kolumne)

[Reportaže \(/reportaze\)](/reportaze)

[Intervju \(/intervjui\)](/intervjui)

[Čitali smo \(/knjige\)](/knjige)

[Gledali smo \(/filmovi\)](/filmovi)

NOVICE

Tweetaj

Nema gotovo niti jednog izvještaja međunarodnih nevladinih institucija koje tradicionalno **ocjenjuju slobodu medija** u državama svijeta a da u tekstu o stanju u Hrvatskoj ne spomenu i **Hrvatsku radioteleviziju**. U negativnom kontekstu. Obično piše da i dalje traje **uplitanje države** u upravljanje HRT-om. A kad se upliće država, to znači dominantna vladajuća stranka i kod nas je to najčešće HDZ. Riječ je ponajviše o utjecaju na informativni program HRT-a i to očitije na Televiziju nego na Radio.

U prvom desetljeću hrvatske države vladao je HDZ Franje Tuđmana i informativni program je bio pod dominantnim utjecajem te stranke, još i više negoli je TV Zagreb bio pod utjecajem republičke komunističke partije u osamdesetim godinama prošlog stoljeća. Ali, što je vrijeme odmicalo, bilo je nekih izuzetaka. Jedan značajan, kvalitetan izuzetak bila je „**Latinica**“ koja je startala 1993. godine i, uz prekide, bila emitirana do 2011.

godine. U **devedesetima je HRT imao potpuni monopol** - jer se tek 2000. godine pojavila privatna televizija s nacionalnom koncesijom Nova TV - te je snažnije mogao kreirati javno mnijenje u zemlji nego ikad kasnije.

Zbog lošeg stanja u informativnom programu dvadeset i troje novinara (ne samo s HRT-a) 1997. godine je osnovalo Forum 21 - zbor novinara elektroničkih medija Hrvatskog novinarskog društva u želji da pomognu da državna televizija preraste u javni servis. To se dobrim dijelom i počelo događati u 2000-im, nakon velike smjene vlasti, dok je HRT-om kormilario Mirko Galić (2000. -2007.), a djelomično i sporadično i u nekim kasnijim razdobljima. No, u zadnjih nekoliko godina HRT je opet izrazito politički pristran. Skinute su s rasporeda Prvog programa televizije praktički sve informativno-političke emisije, osim Dnevnika. Navodno to ljude ne zanima, nego više žele gledati emisije zabavnog sadržaja (!). Ali, **funkcija javne televizije drukčija je nego one komercijalne**. Ona bi morala promicati javne vrijednosti i interese i, kako piše u Statutu, ona za „svoje djelovanje odgovara javnosti“.

Prijašnji Glavni ravnatelj **Kazimir Bačić** (2017. - 2021.), doveden iz tehničkog odjela Televizije, proveo je izvjesno vrijeme **u istražnom zatvoru** i protiv njega je ovog proljeća podignuta optužnica zbog korupcije. U njegovo vrijeme HRT je podignuo nebrojene tužbe protiv novinara koji su pisali o HRT-u, čak i tužbe protiv dvoje vlastitih novinara te protiv Hrvatskog novinarskog društva. Zamijenio ga je **Robert Šveb**, također čovjek iz sektora tehnologije i razvoja. Kao da vlast svakako želi izbjeći da televizijsku kuću vode ljudi humanističkog obrazovanja i iskustva, kojima bi valjda trebao biti najvažniji sadržaj onoga što će biti emitirano.

Zakon o HRT-u se od 1990. godine dosad mijenjao i više od deset puta, nekoliko puta se promijenio i sam formalni način izbora Glavnog ravnatelja HRT-a. Najprije je za vrijeme koalicijske vlade Ivica Račana oformljeno **Programsko vijeće HRT-a** koje je imalo čak 21. člana, a svoje predstavnike u njega su izravno birale odabrane civilne udruge. Oni su birali Glavnog ravnatelja HRT-a. Kasnije je broj članova smanjen, ali je Vijeće, uz svađe i okapanja, loše funkcioniralo.

Danas natpolovična većina saborskih zastupnika bira Glavnog ravnatelja HRT-a (FOTO: Lupiga.Com)

Od 2003. pa do 2012. godine šefa HRT-a biralo je Programsko vijeće HRT-a u kojem su sjedili javni djelatnici i kulturnjaci koje je birao Sabor, tako da ih je šestero predlagala vladajuća stranaka, a pet oporba. Programsko vijeće je Glavnog ravnatelja biralo dvotrećinskom većinom, znači da je bio potreban izvjesni konsenzus vladajućih i oporbe. No, 2012. godine vlada Zorana Milanovića donijela je zakon prema kojem **natpolovična većina saborskih zastupnika** bira Glavnog ravnatelja HRT-a. To je, naravno, politički pristraniji način izbora i poslije toga, HDZ-u više nije padalo na pamet da opet mijenja način izbora, da on ponovno bude demokratičniji.

Naravno, sada je značaj i utjecaj javne televizije, ne samo kod nas nego i u drugim europskim zemljama, osjetno manji nego što je bio prije dvadesetak, pogotovo tridesetak godina. Ne samo da sada emitiraju privatne televizije s nacionalnom koncesijom nego su tu internet i brojni streaming servisi. Dobro, HTV sada ima četiri programa i pritom Treći program emitira i zaista vrijedne kulturne, umjetničke i obrazovane sadržaje, a Četvrti program jest informativan, ali sa jasnim odabirom gostiju. Ono što je primjetno da od lipnja i srpnja pa sada sve do početka listopada **nema nikakvih novih emisija**. Dok je još koju godinu ranije jesenska shema HTV-a startala početkom rujna, sada je taj start prebačen na listopad. Tako da tri-četiri mjeseca caruju samo reprize.

HRT bi, pogotovo kad je riječ o informativno-političkom programu trebao vratiti profesionalnost i vjerodostojnost. Uz izuzetak trećeg programa, HRT se već godinama komercijalizira, a time se nekvalitetnim sadržajem ruše profesionalni kriteriji.

Tena Perišin, profesorica novinarstva na zagrebačkom Fakultetu političkih znanosti te bivša urednica i novinarka na Hrvatskoj radioteleviziji, kaže nam da je HRT u prvom desetljeću 2000-ih startao jako dobro, bio je primjer ne samo u regiji, nego su i zapadne javne televizijske kuće učile od njih na HRT-u kako su ozbiljno prišli digitalizaciji proizvodnje informativnog programa.

„Kod nas su dolazili vrhunski televizijski eksperti da nas uče, ali dolazili su i da uče od nas. Unaprijeđen je i moderniziran proces rada, tehnička i programska ekipa dobro je surađivala, dogodili su se iskoraci u informativnom programu - počevši od dinamičnih jutarnjih vijesti, Vijesti na Drugom koje su bile format dinamične, vizualno atraktivne informativne emisije. Danas mi je smiješno govoriti, ali kroz neke godine, pravilo je bilo da ne možemo premijera ili predsjednika imati pet puta u istom Dnevniku, ili - da, obavezno, kada saznamo što je dnevni red sjednice Vlade ili o čemu će se raspravljati u Saboru, radimo priču, da nađemo ljude na koje bi se neka promjena zakona mogla reflektirati ili nešto promijeniti. Ali za sve to potrebni su jaki urednici, dobro planiranje, komunikacija, a ne čekanje da netko nešto javi odozgo“, govori Tena Perišin.

Po njoj, informativni program ima najveće resurse, a čini joj se da kako je upravo on **najslabija karika**. Javna televizija poput HRT-a ne može sebi dopustiti da ne ulaže u jake informativne magazine, *current affairs* programe, dokumentarce, istraživačko novinarstvo ...

„Nažalost, HRT se često spominje u negativnom kontekstu zbog informativnog programa. To je donekle nepravedno jer u cjelini program HRT-a ima jako puno zanimljivih sadržaja primjerenih javnom servisu. Usporedimo samo što gledamo na komercijalnim televizijama u prime timu, a što gledamo na HRT-u. Na komercijalnim televizijama, gotovo da nema stranih dokumentarnih serija, kvalitetnih filmova, vrhunskih tv serija. A kanal kao što je HRT3 sigurno je dodana vrijednost“, ističe profesorica i novinarka Perišin.

"U većini zemalja Zapadne Europe, naročito na sjeveru Europe, političko uplitanje je svedeno na najmanju mjeru" - Tena Perišin (SCREENSHOT: YouTube)

Naglašava i to da se hrvatska filmska i televizijska produkcija itekako naslanja na HRT. Naravno, HRT je i **zakonski obavezan** podupirati tu produkciju, ali ipak čini se da se ulagalo u kvalitetne serije - od hit serije „Crno bijeli svijet“ , „Novine“, „Šutnja“, a sada imamo prilike gledati „Goru“. Krenula je sezona i ima dobrih i kvalitetnih programa vlastite produkcije - nastavlja se „Zlatna liga“, „Dr. Beck“, a krenuli su „Sretni gradovi“, „Planine“. Ipak, naša sugovornica se ne može oteti dojmu, da je to proizvodnja uglavnom „feel good“ emisija.

„HRT mora više misliti na mlade i kako se približiti mlađoj publici. Na primjer kada dam studentima zadatak da usporede sadržaj jednog dana u Dnevniciima sve tri nacionalne televizije, doživjela sam da neki napišu – 'prvi put sam gledala Dnevnik HRT-a, pa sam se ugodno iznenadila'. Percepcija mladih o tome što da očekuju od HRT-a je negativna“, govori Perišin.

Spominjemo ono što je poznato, da gotovo svi izvještaji međunarodnih nevladinih organizacija upozoravaju na to da i dalje traje političko uplitanje u upravljanje HRT-om. Pa pitamo Tenu Perišin **je li to hrvatski izuzetak**, ili je slično i na ostalim javnim televizijama u zemljama EU-a?

„U većini zemalja Zapadne Europe, naročito na sjeveru Europe, političko uplitanje je svedeno na najmanju mjeru. Međutim, ima još EU zemalja gdje je televizija pod utjecajem politike. Europska radiodifuzijska unija (EBU) svake godine donosi istraživanje 'Trust in Media' gdje se pokazuje da su zemlje u kojima je najveće povjerenje u javni radiotelevizijski servis - Švedska, Finska, Danska, Nizozemska, Njemačka“, odgovara nam Perišin i

navodi podatke iz istraživanja „Povjerenje u medije“ koje svake godine provodi EBU. To je istraživanje dostupno svim članicama Eurovizije, pa naravno i HRT-u. A ono pokazuje da je u 16 od 26 europskih zemalja najjači news brand javni servis. Kada je riječ o povjerenju u informativne sadržaje, najviše ljudi vjeruje vijestima javne televizije.

Ipak HRT je, napominje Perišin, news brand koji je u skupini zemalja kao informativni servis kojem se slabije vjeruje - **zajedno s Grčkom, Poljskom, Turskom i Mađarskom.**

Ovi rezultati poklapaju se s istraživanjem „Vjerodostojnost medija i percepcije publike“, koje je u okviru projekta „Istraživački novinarski laboratorij“ proveo Fakultet političkih znanosti krajem 2020. godine, a predstavljeno je godinu kasnije. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku od 1.009 ispitanika, u svim hrvatskim regijama, u svim demografskim i dobnim skupinama. Na pitanje kojem mediju „ne vjerujete“ kada su u pitanju Vijesti, **HTV-u se manje vjeruje nego dvjema komercijalnim televizijama i dnevnim novinama.** Zanimljivo je da kada je riječ o informiranju o Covidu, građani su informativnom servisu HTV-a ipak vjerovali više nego drugim medijima.

Tena Perišin se sjeća da se na predstavljanje ovog istraživanja odazvalo dosta novinara. Mediji su izvijestili o njemu. Ali s HTV-a nitko. Nisu čak nikog od istraživača pozvali u Studio 4, za koji dnevno moraju izmisliti na desetke gostovanja u studiju.

„Mi smo na predstavljanju iznijeli samo generalne podatke - u što publika vjeruje, što želi gledati, koji su razlozi zašto mladi izbjegavaju Vijesti, ali nismo tada upirali prstom niti u jedan medij. Vjerovali smo da će biti prilike i da podatke pokažemo nekom od HRT-ovih rukovoditelja ili urednika. Tako bi saznali da se 30 posto mladih od 18 do 29 godina starosti izjasnilo da nikad ne pogleda Vijesti HTV-a. Mladi su i inače nezainteresirani za gledanje televizije, ali ta nezainteresiranost najizraženija je baš kad je riječ o HRT-u. Trenutačno, javni servisi u Europi, imaju svoje „novinarske laboratorije“ gdje razvijaju i eksperimentiranje s inovativnim formatima i platformama, testiraju digitalne alate i nove formate kojima žele privući mladu publiku“, govori nam Tena Perišin.

Kako smo već spomenuli, glavni ravnatelj HRT-a od 2012. godine bira se u Saboru natpolovičnom većinom glasova, i zasad nema šanse da se način izbora promijeni, no pitamo Tenu Perišin što ona misli - kako bi trebalo birati prvog čovjeka HRT-a.

„Prije 2012. godine Programsko vijeće je biralo Glavnog ravnatelja. Međutim, u Hrvatskoj ni to nije funkcioniralo. Zakon o HRT-u je mijenjan. Sada svi napadaju tadašnju vlast, a svjedok sam da je iznutra, od ovih istih koji se sada bune protiv takvog zakona, krenula inicijativa da se traži izmjena Zakona o HRT-u, da Sabor bira Glavnog ravnatelja. Cilj je bio da se riješe jednog ravnatelja oko čega nije postojao konsenzus u Programskom vijeću“, ističe Perišin.

Na pitanje - je li javna televizija u Hrvatskoj **prošlost, sadašnjost ili budućnost**, Tena Perišin kaže da je veliki zagovornik javne televizije.

„Samo i sama televizija kao takva se transformira i postaje novi medij. Nije više linearna, sada je nelinearna, treba se prilagoditi novom medijskom sučelju. Treba prilagoditi sadržaje različitim online platformama. Javni servis je jedini način da generacijama koje dolaze ostavimo neke vrijednosti. Da spomenem samo arhivu HRT-a koja je izuzetno vrijedna, i koja je nacionalni interes“, kaže naša sugovornica.

A koliko su javne televizije, općenito, **izgubile na važnosti**, zanima nas. Jer, sve su brojnije privatne televizije, dominira internet, streaming servisi ...

„Pa zašto javna televizija ne može imati streaming? Tome se javne televizije već prilagođavaju, pa i HRT sa svojim HRTi servisom. Ali neki su otišli i dalje - BBC ima BBC Select s odabirom najboljih dokumentaraca, a nude ga Amazon Prime, Apple TV ...“, zaključuje novinarka i profesorica Tena Perišin.

Lupiga.Com

Naslovna fotografija: Lupiga.Com

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti kojeg provodi Agencija za elektroničke medije

SRODNE NOVICE

- **TUŽBE KAO PORUKA NOVINARIMA: Pametnije je ne „talasati“, ne istraživati i ne kritizirati, treba biti poslušan** ([/vijesti/tuzbe-kao-poruka-novinarima-pametnije-je-ne-talasati-ne-istrazivati-i-ne-kritizirati-treba-bit-poslusan](#)).
- **CRVENA POMOĆ: „Naš početni kapital možda jeste mali, ali je naša zajednička snaga ogromna“** ([/vijesti/crvena-pomoc-nas-pocetni-kapital-mozda-jeste-mali-ali-je-nasa-zajednicka-snaga-ogromna](#)).
- **UŠKOPLJAVANJE MEDIJA: Premijeru, čemu onda novinarstvo?** ([/vijesti/uskopljavanje-medija-premijeru-cemu-onda-novinarstvo](#)).
- **ZA DRUŠTVENO ODGOVORNO NOVINARSTVO: U tijeku su prijave za regionalnu nagradu „Srđan Aleksić“** ([/vijesti/za-drustveno-odgovorno-novinarstvo-u-tijeku-su-prijave-za-regionalnu-nagradu-srdjan-aleksic](#)).
- **NOVO ČUDO NA HRT-U: Ukazao se i Boris Dežulović** ([/vijesti/novo-cudo-na-hrt-u-ukazao-se-i-boris-dezulovic](#)).
- **Natječaj za regionalne novinarske nagrade „Srđan Aleksić“ 2023.** ([/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic-2023](#)).
- **NAJVEĆE BOLJKE DOMAĆEG NOVINARSTVA: Senzacionalizam, politički vlastodršci i veliki oglašivači** ([/vijesti/najvece-boljke-domaceg-novinarstva-senzacionalizam-politicki-vlastodrsци-i-veliki-oglasivaci](#)).
- **KOME ŠTETI „PREVIŠE“ SLOBODE MEDIJA: „Svaki novinar se u životu suočio sa zabranom“** ([/vijesti/kome-steti-previse-slobode-medija-svaki-novinar-se-u-zivotu-suocio-sa-zabranom](#)).
- **UDAR „SOCIJALDEMOKRATA“: Dobrodošli u doba gušenja slobode govora, okupljanja i političkog organizovanja** ([/vijesti/udar-socijaldemokrata-dobrodosli-u-doba-gusenja-slobode-govora-izrazavanja-okupljanja-i-politickog-organizovanja](#)).
- **EUTANAZIJA NOVINARSTVA: Mediji pod dirigentskom palicom HDZ-a** ([/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a](#)).

KOMENTARI

broj komentara: 1

Ime / nadimak *(obavezno)

tvoje ime ili nadimak

Komentar *(obavezno)

tvoj komentar

E-mail (opcija)

primjer@domena.com

Pošalji komentar >

Sismis iz Wuhana prije 1 mjesec

Htv bastion lazi, propagande i pranja mozga.

NAJNOVIJE

TUŽBE KAO PORUKA NOVINARIMA: Pametnije je ne „talasati“, ne istraživati i ne kritizirati, treba biti poslušan >

INTERVJU IVAN RAMLJAK: „Utopija je moguća“ >

SPEKTAKULARNA GLAZBENA POSLASTICA: U Močvari u nedjelju svira nasljednik romskih muzičkih ikona >

NAPOLEON: Povijesni promašaj Ridleya Scotta >

LUPIGA ČASTI: Poklanjamo ulaznice za „Pedagogiju otpora Branka Ćopića” >

SRĐAN PUHALO: Policija RS-a se pretvorila u Srpsku pravoslavnu crkvu >

NE PROPUSTITE: „Pedagogija otpora Branka Ćopića” stiže u Zagreb >

MRŽNJA PREMA NORMALNOSTI: U Beogradu ponovo vandaliziran Krokodilov spomenik Branku Ćopiću >

ZORAN ZAEV: „Makedonija je učinila sve, promijenili smo čak i ime, ali Europska unija nas je iznevjerila“ >

BORA ĆOSIĆ U "ZAVIDAVANJU": „Tito je bio prosvijećeni diktator i naša najveća ličnost u 20. stoljeću“ >

KOLUMNA

SRĐAN PUHALO

SRĐAN PUHALO: Policija RS-a se pretvorila u Srpsku pravoslavnu crkvu

(/kolumne/srdjan-puhalo-policija-rs-a-se-pretvorila-u-srpsku-pravoslavnu-crkvu).

(/oteto-iz-tmine-necovecni-zaborav-vukovara-u-srbiji).

KOLUMNA

BOJAN TONČIĆ

OTETO IZ TMINE: Nečovečni zaborav Vukovara u Srbiji

(H)IPERLINK (/HIPERLINK)

MRŽNJA PREMA NORMALNOSTI: U Beogradu ponovo vandaliziran Krokodilov spomenik Branku Ćopiću

(/hiperlink/mrznja-prema-normalnosti-u-beogradu-ponovo-vandaliziran-krokodilov-spomenik-branku-copicu)

BORA ĆOSIĆ U "ZAVIDAVANJU": „Tito je bio prosvijećeni diktator i naša najveća ličnost u 20. stoljeću“

(/hiperlink/bora-cosic-u-zavidavanju-josip-broz-tito-bio-je-prosvijeceni-diktator-i-nasa-najveca-licnost-u-xx-stoljecu)

SAVO MILOŠEVIĆ: „Ja sam Bosanac, to je moja priča i oduvijek je bila takva!“

(/hiperlink/savo-milosevic-ja-sam-bosanac-to-je-moja-prica-i-oduvijek-je-bila-takva)

SRAMOTA OSTAJE: Sarajevo je pokoreni grad!

(/hiperlink/sramota-ostaje-sarajevo-je-pokoreni-grad)

KAKAV CVIJET: Sad znam kako je ići na Hauserov koncert

(/hiperlink/kakav-cvijet-ja-sad-znam-kako-je-ici-na-hauserov-koncert)

LANA BASTAŠIĆ PIŠE ZA GUARDIAN: Odrasla sam u Bosni i znam što tišina može napraviti

(/hiperlink/lana-bastasic-pise-za-guardian-odrasla-sam-u-bosni-i-znam-sto-tisina-moze-napraviti)

YUVAL NOAH HARARI: „Ljevica je ravnodušna prema zločinima Hamasa“

(/hiperlink/yuval-noah-harari-ljevica-je-ravnodusna-prema-zlocinima-hamasa)

PROPALA TUŽBA: Željka Markić izgubila sudski spor protiv Borisa Dežulovića

(/hiperlink/propala-tuzba-zeljka-markic-izgubila-sudski-spor-protiv-borisa-dezulovica)

(R)ECEPTI (/RECEPTI)

- Domaći sok od bazge (/recepti/domaci-sok-od-bazge)
- Burek (bosanski) za 1 odraslu osobu (/recepti/burek-bosanski-za-1-odraslu-osobu)
- Drugačija svinjska jetrica (/recepti/drugacija-svinjska-jetrica)

E-CIKLOPEDIJA (/ENCIKLOPEDIJA)

- [Povijesni put Hitlerove 'klonje' \(/enciklopedija/povijesni-put-hitlerove-klonje\)](#).
- [Yugo - urbana legenda \(/enciklopedija/yugo-urbana-legenda\)](#).
- [Freedom Theatre \(Teatar slobode\) \(/enciklopedija/freedom-theatre-teatar-slobode\)](#).

[. \(https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic-2023\)](https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic-2023).

[. \(https://lupiga.com/reflektor\)](https://lupiga.com/reflektor).

(<https://lupiga.com/vijesti/lupiga-predstavlja-price-iz-zagrebnog-zivota>).

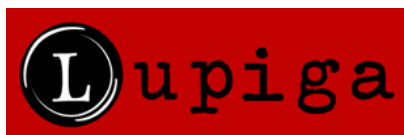
Tweets from @LupigaCom [Follow on Twitter](#)

X

Nothing to see here -
vet

Prati stranicu [Podijeli](#)

[Webmaster - Kontakt \(mailto:webmaster@lupiga.com\)](mailto:webmaster@lupiga.com),
[to:marketing@lupiga.com](mailto:marketing@lupiga.com), [Politika privatnosti \(/politika-privatnosti\)](/politika-privatnosti/)

.(L).

© LUPIGA 2023 | www.lupiga.com (L).